

Az Eiffel-torony árnyékában (avagy a belső-geopolitika alapvonalai)

„A 19. század nagy rögeszméje – mint tudvalevő – a történelem volt: a fejlődés, a megtorpanás, a válság, a ciklikusság, a múlt felhalmozása, a halál nyomasztó érzete, a Föld fenyegető kihűlése. [...] Ellenben az aktuális korszakkal, amely inkább a terek korszaka. Mi a szimultán korszakában vagyunk, az egymás mellé rendelés korszakában, a közelségek és távolságok korszakában, az egymás mellett élésnek, az egymásból valóságnak. Mi olyan pillanatban vagyunk – hiszem –, amikor a Világ nem az időn keresztül – lineárisan – fejlődő nagy létező tapasztalja, hanem inkább hálózathoz hasonlatos, pontjai kapcsolódnak egymáshoz és zűrzavart jelölnek ki.” (Foucault' 1999, 145.)

Problémafelvetés és a véres tények

Az elmúlt napokban, hetekben furcsa láttelepet láttunk a jelenkor integrációs kudarcáról Párizs utcáin, mely nemcsak a külvárosokat rázta meg, hanem a belváros turistalátványosságaiiban is károkat okozott, és nem állt meg, beszáguldozta az erőszak a vidék városait is, sőt Brüsszelben égő autók világították meg az estéket. Az átlagéletkor a résztvevőknél 17 év volt, ez talán egy jel, hiszen maga az áldozat a marokkói, francia kettős állampolgár Nahel; ki nem állt meg egy igazoltatásnál és ezért lelőtték, úgyszintén 17 éves volt. Szögezzük le ez nem csak egyszerűen migránsprobléma, aki ezt gondolja – leegyszerűsíti a politikai kommunikáció szintjére. A megmozdulásokban, zavargásokban másod, sőt harmadgenerációs fiatalok vettek részt. A külvárosok sötét sikátoraiból kiáramlottak az elfeledettek, a kilátástalanok, akikre nem gondoltak, akikre az oktatás csak gyermekmegőrzésként tekintet. A tudásalapú integráló oktatás beszéde mellett valami teljesen más folyt az elmúlt évtizedben. És tessék. Felfogható-e ez egy kétségbeesett felkiáltásnak, egy elátkozott nemzedék jajszavának? Biztos,

MEZŐ FERENC (1967) PhD, habil, egyetemi docens (Debreceni Egyetem). Szakterülete: politikai földrajz, geopolitika, területfejlesztés, területi tervezés. Legutóbbi kötetei: *Régiótervezés és térségmenedzsment* (2018, jegyzet, EKE), *Projekttervezés és finanszírozás* (2018, jegyzet, EKE).

- 1 Michel Foucault (1926–1984) francia filozófus, történész, szociológus, a Francia Akadémia tagja, a 20. század nagyhatású gondolkodója a társadalomtudományok összterületén.

hogy korlelet, de mi a korkép és mi ennek az üzenete, ja és a legfontosabb, van-e gyógmód, van-e sikeres megoldás: az 54 ezer rohamrendőrön és több ezer letartóztatottan kívül?

A politika jelszavakban és mellébeszélésben gondolkodik, no meg vizsgáló – soha valós tényeket fel nem táró – bizottságokban! Meddig mehet ez így tovább? Két társadalom él párhuzamosan alig-alig érintkezve, két külön világ egy országban, itt születtek, de tekintik-e maguk országának Franciaországot, és Franciaország tekinti-e őket állampolgárainak. Na, ez az igazi mellbe szúró kérdés? Persze egyesek mondhatják, hogy pár hét, és elfelejtjük, ilyen szokott lenni öt-tíz évente, ez természetes, ehhez hozzá kell most már szokni! Vagyis elkavarjuk a dolgokat egy egyöntetű masszává, amiben a részek már nem láthatók. Ha ez lesz, a nagyobb tragédia borítékolható (bár ez a generáció nem ismeri a boríték fogalmát...). Majd folytathatjuk a klímaváltozással, a szelektív hulladékgyűjtéssel, a fenntartható fejlődéssel a diskurzust, mintha semmi sem történt volna! Meddig, de meddig csináljuk ezt?!

Macron: a dizőz a színpadon (Jupiter táncol)

Egyet leszögezhetünk; a megelőző hónapokban vita volt Macron szerepéről az európai színpadon, ő Merkel utódja, sőt talán De Gaulle politikai örököse? Ő teszi naggyá újra Franciaországot, sőt szembeszáll még az Egyesült Államok terhes hegemon szerepével! Repked Peking, Moszkva, Párizs között, nem ért rá találkozni a sárgaköpenyesekkel, mert a világot kell megmentenie, nem Franciaországot! Hát nem – elszállt, mint egy gyenge pipafüst az erős szellőkésben. De mi van még az égett gumiabroncsok mögött, csak ennyi lenne az üzenet? Nem, sajnos a baj sokkal, de sokkal nagyobb, mint Macron egóját ért sérelem...

De Gaulle-t,² ha röviden jellemezni akarjuk, a nemzeti szuverenitást jelentette meg, melynek alapja a független szabad náci ellenes francia hadsereg megteremtése, újra egyesíteni a nemzetet (Vichy vagy Pétain marsall rendszer-kiszolgálóinak a visszaintegrálása az egységes nemzetbe). A szépirodalmi ambícióit most nem taglalnám. Hosszú gyarmati háborúk után lemondott, és kivonult a francia gyarmatokról, birodalom utáni nemzetállam megteremtése, gyarmati tisztviselők áttelepítése. Ettől függetlenül erős, független, atomfegyverrel bíró

2 Charles André Joseph Marie de Gaulle (1890–1970) francia tábornok, államférfi. A második világháborúban a francia nemzeti függetlenség feltétlen híveként szervezte és irányította a francia ellenállási mozgalmat. Az Ötödik Köztársaság megalapítója és első közvetlenül választott elnöke volt 1962-től. Erre az időszakra estek az országszerte kialakuló diáklázadások és a tömegsztrájkok. Az 1969. április 27-ei népszavazás eredményeként másnap lemondott elnöki tisztségéről, és visszavonult vidéki házába. Megkerülhetetlen hivatkozási alap a francia politikában. Nem különben híresek a memoárjai is. A mai napig hat a Párizs–Berlin–Moszkva-tengely elmélete. Nem különben neki köszönhető, hogy Franciaország atomhatalom lett. Francia Polinéziának erről egy kicsit más a véleménye!

országot épített, mely egyenlő távolságra állt Washingtontól és Moszkvától. Ő magára úgy tekintett, aki biztosítja Berlinnel szemben az ellensúlyt, viszont nem engedi be az amerikai tőkét sem és a kommunizmust sem, viszont nemzetgazdasági szempontból mindenkivel üzletet akart kötni. Tulajdonképpen neki köszönhetik az erős francia mezőgazdaságot is. Vagyis határozott geopolitikai elképzelései voltak. Neki köszönhetik a franciák, hogy úgy engedte el a gyarmatok egy részét, nagy részét, hogy valójában nem engedte el. Északnyugat-Afrikára úgy tekintett, mint Franciaország hátsó udvarára, melyet erős gazdasági és banki hálókkal átszótt (és a pók mindig Párizsban szötte a terveket egyre csak egyre). Most talán ezt ütött vissza? Hiszen a mai napig tönkreteszi, kiszipolyozza egy igen jól körbehatárolható párizsi elit: Malit, Mauritániát, Nigert, Felső-Voltát, Közép-Afrikai Köztársaságot, Csádot stb. Mindenhol polgárháborúk, etnikai konfliktusok, iszlamista szervezetek és menekültek milliói sorjáznak. A napos oldal a gazdasági elité, a sötét oldal Nyugat-Afrikáé és a francia társadalomé. Igazságos felosztás? Ti azt kapjátok jutalomként, ami rossz: csökkenő életszínvonalat, emelkedő nyugdíjkorhatárt, megszűnő szakszervezeteket, magas bűnözést, bizonytalan éjszakákat, de egy fontos nagy ország ígérését talán azt igen, egy ping-pong labda státust Washington–Berlin–Moszkva–Kijev–Peking között.

Macron mikor felbukkant – ne tagadjuk – a nemzetközi tőke és a globalista elit emberének számított, kit patikamérleggen pontosan kimérték. Ki erősnek nem mondható választói támogatással, de ügyes manőverezésekkel és erős marketinggel beszállt („az ablakon”) az Élysée-palotába. Azóta az ismétléshez némi karaktermódosítást hajtott végre, a nagy vonalak megmaradtak, liberalizmus stb., de rengeteg finomság változott. A politikai pártok felett lebeg, mint meghatározó Jupiter (ez a beceneve is) uralkodik a többi entitás felett. Ha valami baj volt, nagyon ügyes érzékkel másra kente, legközelebbi munkatársait is könnyörtelenül beáldozva, igazi túlélővé lett... Már-már nagy politikus!

Belső geopolitika (Lacoste és Foucault)

Nézzünk pár példát erre is. Franciaország geopolitikai érdekeiben idáig erősen jelen volt, hogy a Maghreb-régiót felvegyék az Unióban (Marokkó, Algéria, Tunézia, közel 4 millió ember él Franciaországban) ellensúlyozandó az NDK és Közép-Európa felvételét, mely túlságosan megerősítette a német gazdaságot. Ezt ellensúlyozandó a francia hinterlandot is fel akarták vetetni. Így állítva vissza a Párizs–Berlin-egyensúlyt. Az erős menekülthullámnak köszönhetően erről Macron teljesen letett, hiszen ez már kényes és veszélyes arányokat eredményezne a francia társadalom belső szerkezetében, sőt a menekültek befogadásában is több szölamban játszik: néha hegedű, néha cselló, de inkább karmester!

A francia társadalomban is megjelent az iszlám befolyás erősödése, ezen belül az iszlám terrorizmus, illetve az iszlám állam követői is jelen vannak.

Ezzel szemben egyre erősebben lép fel – „Nem tűröm a terroristákat!” –, sőt Nyugat-Afrikában katonailag erősíti jelenlétét (francia idegenlégió), hadászati akciókat is végrehajt az iszlám szélsőségesekkel szemben (pl. Mauritániában, Maliban, Közép-Afrikai Köztársaságban, Csádban stb.). Láthatóan próbálja megállítani Franciaország gazdasági, ipari hanyatlását. Ausztráliában az USA szorítja ki (ld. végül nem Franciaországtól vettek tengeralattjárókat), Óceániából és Afrika jelentős részéből pedig Kína és a hírhedt Wagner-zsoldosok. Vagyis a frankofón világgal együtt a globális befolyása is csökkenőben van.

A nemzetiségeket ábrázoló térképen nem látható a sok millió Maghreb-régióból és Nyugat-Afrikából származó ember, aki Franciaországban él, pedig hivatalosan közel 7%-ra teszik az arányukat, nem hivatalosan 9%-ra. Szavaznak, itt élnek. Hol van mindenki? Hol vannak a térképen? (Loth. egyenlő Lotharingiával). Franciaország lakossága 67,75 millió fő (2021).

Ezeket a jeleket vette észre Macron, és próbál rá reagálni, mivel gazdasági ereje csökken, viszont politikai vákuum van Brüsszelben és az EU-ban, mely a Merkel utáni úrból, illetve a brit politikusok hazautazásából eredeztethető. Felismerte, hogy aktivizálni kell magát, és víziókat kell gyártania elsősorban a franciák számára, illetve magának az Uniónak. Hol óvatosan, hol erősebben! A francia választás megmutatta, hogy igencsak fragmentált mind a társadalom, mind a politikai pártstruktúra, ezt kihasználva lavírozásba kezdett, és nyert újra. Viszont ezzel a helyzettel valamit kezdenie kell, mert akkor a parlamenti választásoknál akár kisebbségbe is szorulhat. Ilyenkor a nemzetközi porondon kell erősnek mutatkoznia, és megmutatnia a kormányzóképeséget, és ezt kell visszavetítenie otthonra is. Én erős vagyok, határozott, a francia nagyságot újra megmutatom Berlinnek, Londonnak, Moszkvának, és én vezetem majd Brüsszelt is! – ezzel megnyerheti a parlamenti választásokat is. Ha a színpadi kép elég hihető lesz, és tényleg a nemzetközi helyzet kedvez ennek – nagy formátumokban hiány van! Személyiségi karakterei adottak hozzá! Addig kell a recesszió látványos elemeit elkerülni, illetve róla a figyelmet elterelni! Mi az állításom magva? Németország vészesen hezitál, gyengül politikailag és gazdaságilag! Macronnak szövetséges kell Brüsszel átalakításához, a német befolyás visszaszorításához! Ebben a közegben, sajátos módon, Magyarországnak, illetve az Orbán-kormánynak is megnőhet a mozgástere (pl. Navracsics és a közelgő uniós elnökség), ha nem is köthetnek szövetséget a kamerák előtt, de a háttérben, informálisan elkezdődik az egyeztetés a két nagyformátumú politikus között. A kompromisszumos megoldás pedig mind a két félnek jó lehet, és tényleg valami elkezdődhet – mondjuk – a VÁLTOZÁS! És ha ez nekünk jó, akkor legyen ő az új De Gaulle!

Franciaország küszködik, agónia a macskaköves utcákon! Miért? Mert több régi nem kezelt probléma, válság, ami szőnyeg alá lett söpörve hirtelen kulminált. Franciaország gyarmattartó hatalom volt, és azt hiszi, úgy viselkedik, mintha még az lenne! Idegenlégiós csapatokat állomásoztat jó pár nyugat-afrikai államban, valutájuk jelentős részét a francia jegybankba viteti, ásványkincseiket kirabolja, termékeiket lefölozi, a társadalmi megosztásban szerepet játszik. A törzsi, vallási, politikai ellentéteket kiélezi, és ezek a feszültségek megjelennek sok száz, esetleg több ezer kilométer távlatában is a saját államán belül. Feszültségeket generált, és a probléma terméke, a menekült *megjelenik a saját országában*, a pénz meg a globális elitnél (köszönik, ők jól vannak).

Az elmúlt sok évtized alatt jelentős létszámú beáramlást eredményeztek elsősorban Afrikából, muszlim közösségek változó etnikai tarkaságot okozva. A bevándorló tömegek sajátjai közelében telepedtek le, leginkább városokban, olcsóbb kerületekben (szegregációs spirált eredményezve). Mit jelent ez? Azt, hogy nem integrálódtak, saját szubkulturális egységeket alkottak. Eltérő kultúra azt jelenti, hogy a következő generációk sem integrálódtak, vagyis a már Franciaországban születettek sem érzik magukat otthonosan, sőt gyakran nem

érzik még saját hazájuknak sem. Mellette eltérő demográfiai jegyeket is mutatnak: míg a fehér őshonos lakosság reprodukciós száma 1,3-as, addig a muszlim kisebbségé 3,3–3,8-as, vagyis a tizenévesek között sokkal nagyobb arányban szerepelnek, ők az elveszett, kudarcos nemzedék, kevésbé iskolázottak, idegennek, feleslegesnek érzik magukat, vagyis dühösek. Dühösek: mindenkire, elsősorban az államhatalomra és a fehér középosztályra, a Duval tollra és a Gucci táskára stb. Természetesen ideológiailag nem felvértezettek, vagyis ideális táptalaj mindenféle szélsőséges, akár vallási irányzatnak is. Láthattuk, templomokat is felgyújtottak, sőt papokat, apácákat bántalmaztak.

Szétesőben van a francia társadalom, tovább fragmentálódik, és a logikus kérdés, hogy a káosz felé robog-e a francia TGV. Lacoste³ szerint, aki a nyolcvanas években megkülönböztette a belső geopolitikát a külső geopolitikától, a külső geopolitikát Franciaország nagyhatalmi szempontjából használta. Viszont a belső geopolitikát is kiemelt fontosságúnak kezelte, és úgy tekintett magára, a hazai történelemre, hogy az igazából önálló régiók története (három kötetben jelent ez meg 1986-tól, mondhatni részletesen). Mely sokszor volt a szét- és szélén, de végül az Il de France, vagyis a központi régió győzött Normandia, Bretagne, Burgundia, Lotaringia, Elzász és Oxitánia (oxitánok mint nemzetiség, egyben összefoglalja a déli-régiókat) felett. Igazából a francia forradalom teremtette ezt az egységet, kötelezővé téve a francia nyelvet, megfelelve a német kisebbséget Lotaringiában és Elzászban, megfelelve a bretonokat Bretagne-ban, és szinte kiirtva Vendée-ben, valamint az oxitánok egyharmadát úgyszintén megszüntetve. Így erősítette a külső geopolitikát, amely a gloire-t szolgálná, a nagyhatalmi státust kergető álmod, amely mint látható, a szomszéd utcában sem tud rendet rakni, ennyit a „hátsó udvarról”. Nyugat-Afrikát hívták „hátsó udvarnak”, amely szó szerint beköltözött, és tényleg hátsó udvarra „lett”.

Arra akartam rámutatni, hogy az történelmi bűn, amit műveltek a saját nemzetiségi és vallási kisebbségeikkel (lásd az albigenek vagy francia reformátusok, hugenották), az utolérte őket, egy olyan szegmensből, amire nem számítottak. Illetve egy picit csúsztatok, mert voltak már jelek, de azokat a hatalmi elit szó szerint elhazudta, szőnyeg alá söpörte! Viszont a társadalmi feszültség, mint egy buzgár, felszínre tört, nem lehetett már lent tartani. Hirtelen, egy csapásra, amit agyonhallgattak, az nyilvánvalóvá vált. Csip-csirip, itt van, kikelt a keselyű, nagy karma és éles csőre van! Mi legyen vele?

3 Yves Lacoste (1929) földrajztudós, geopolitikus, ő alapította a Francia Geopolitikai Intézetet. Művei meghatározóak nemcsak Franciaországban, a német geopolitika újjáéledésében is nagy szerepet játszott. Az ő hatására alakult ki a német megfelelője az „innengeopolitik” és az „ausengeopolitik”. Lásd az 1996-ban megjelent „Gegen die Restauration der Geopolitik” kötetet a Focus Verlag kiadásában.

Problémafeltárás, megoldási javaslatok

Fontos kérdések vannak a porondon! Mi lesz a jelenlegi hitelét veszített politikai elittel, a kérdés: a felelősséget rá tudja-e tukmálni valakire Macron? A jelenlegi pártstruktúra le tudja-e fedni a jelenlegi társadalmat? Megjelennek-e új pártok a semmiből? Mi lesz a megkérdőjelezett belső biztonságpolitikával? Kijárási tilalmak lesznek Párizs, Marseille stb. nagy városok bizonyos kerületeiben? Miniállamok, struktúrák jelennek meg, belső törvényszerűségekkel? Esetleg átterjed más európai városokra is az erőszakhullám? Brüsszelbe már átterjedt, de ott megállt. Intő jel lehet Hollandiának, Németországnak, Dániának, Svédországnak stb. Ha nem kezeli a mindenkori elit a valóságos problémákat, akkor mi várható 10–20 év múlva, akkor ez a szegmens már nem 8–10%-os lesz, hanem a fiatalkorúaknál már inkább 20–25%, de bizonyos kerületekben már most többségben vannak.

Mi lesz a sariával és az európai jogrend harmonizálásával? Erről a muszlimok hallani se akarnak, kettős jogrend lesz Európában? Jogállamiság, nők egyenjogúságának a kezelése? Mi lesz az ő kerületükbe eső keresztény templomokkal? El kell majd hagyni, és át kell adni mecsetnek, medresnek? A belső geopolitika karöltve a Földközi-tenger medencéjének egészére kiterjedő külső geopolitikával (német szakirodalomban: innengeopolitik und ausengeopolitik) fontos kutatási területté vált, válik. Mondjunk ki egy úgyszintén fontos kérdést, ez gyakorol-e valamilyen hatást az ukrán–orosz háborúra, lehet, hogy gyengülni fog Ukrajna támogatása? Milyen hatást gyakorol ez az európai gazdaságra? Mit üzen a saját társadalmi bázisának? A sárgaköpenyeseknek nem engedtek, kifárasztották őket, itt mit tesznek? Az egész társadalom figyel, velünk így bántak – velük miért bánnak másképp, mi nem gyújtottuk fel a fél várost? Ennek a vége a hitelvesztés! A király meztelen lesz! Mi lesz az államhatalomba vetett bizalommal? Ha a bizalom megrendül a központi kormányzatban, az beláthatatlan következményekkel járhat!

Külön érdekesség, ha ez érdekesség, hogy Macron úgy került hatalomra, hogy átrajzolta a pártstruktúrát, kiírta a palettáról a régi pártokat, és Jupiterré vált, egy megközelíthetetlen állandósággá. Ez megtörni látszik, már nem lesz De Gaulle, sőt veszélyben van a gyökeret még nem eresztett új struktúra, amit teremtett. Ez erősen növeli a kiszámíthatatlanságot. Újra reklámot kapnak olyan írók és könyvek, mint Michel Houellebecq,⁴ akinek 2015. január 7-én, a *Charlie Hebdo* elleni merénylet napján jelent meg a *Behódolás* (Soumission) című regénye. A könyv egy olyan lehetséges jövőbeli helyzetet ír le Franciaországban (2022), amikor egy muzulmán párt kormányozza az országot az iszlám jog

4 Michel Houellebecq 1956-ban született Goncourt-díjas francia író, filmrendező és költő, ki botrány botrányra halmoz írásaival és elméleteivel.

szerint. Vagy Renaud Camus,⁵ aki szerint a „davokrácia” elit nagy népességcserét hajt végre, nagy felcserélésnek is nevezi, könyvének is ez a címe: „A nagy csere”. Idáig ki lett közösítve, magányosan ír kastélyában, most elkezdtek újra hivatkozni rá. Ezzel arra akartam rámutatni, hogy az irodalomban is van egy forrongás, és tovább növekedhet a kibékíthetetlen ellentét a társadalom részeit képező értelmiség között.

Uniós kitekintés

Még egy adalék. Jövőre lesznek az uniós választások egész Európában. A lakosság a médiában általában arról értesül, hogy minden jó halad, apró problémák vannak, de a nagy képlet rendben van. Az emberek, az átlag európai polgárok ezzel szemben nem így gondolják, hiába az agymosás. A pandémia kezelése katasztrófa volt, a brüsszeli bürokrácia korrupciós botrányai és annak leplezetlen elfogult kezelése felháborodást keltett. Láthatóan az elit retteg az eurószkeptikusok előretörésétől, az agyonhallgatás az illegális migrációnál sem jött be. Az orosz agresszor elleni szankciók ugyan támogatottak, de az ukrajnai fekete lyukba öntött euró milliárdok annak a fényében, hogy a szociális hálót lebontják, az adóterhek nőnek, a rezsizsámlák brutálisan emelkednek, az élelmiszerárak nem különben, erősen megkérdőjeleződnek. Meddig? Láthatóan csökkent a versenyképessége az „öregasszony” kontinensnek, az elit pedig megszorításokról, kötelező szolidaritásról, zöldátállásról beszél, és közben az adóssághegyek agyonnyomják az embereket. A változás itt van a kapuk előtt, és lehet, hogy nem lesz finom, hanem drasztikusabb lesz, mint ahogy a reggeli kávénk mellett elgondoljuk. De a kérdés valójában nem abszolút, hanem viszonylagos, és mostani európai helyzetre vonatkozik, melybe beleértendő Merkel látható hiánya, Nagy-Britannia brexitje, Biden Amerikájának nyelvi és pénzügyi „terrorja”, erős nyomásgyakorlása. Ebben a helyzetben Macronnak a mozgástere a választási győzelme után, a sajátságos külpolitikai helyzet (mely egyre fokozódik) és a közelgő gazdasági recesszió esetében megnőtt. És ez nekünk paradox módon akár jó is lehet! Kijebb nyílhat az ajtó!

„Döntő tényezők egyre inkább az emberektől, elhatározásaiktól, hatalomgyakorlásuk módjától, valamint az egyensúlyok és a kiegyezések játékában tanúsított bölcsességüktől függenek, a kormányzás művészete meghatározó politikai tényezőként jelenik meg” (Foucault: *A hatalom szeme*).

5 Renaud Camus 1946-ban született (nem rokona Albert Camus-nek), jogi, filozófiai, politikatudományi tanulmányokat folytatott, nyíltan homoszexuális író, aki úgyszintén felkavaró elméletekkel jelentkezik.

Konklúzió

Fontos megállapítani, hogy Foucault a „geopolitika” szót a hatalom általános működésére használja. A „geopolitika” fogalmába beleértődik a tudomány mint taktikai és stratégiai hadviselés formájának a megértése is. Foucault elemzése a „geopolitika geopolitikájának” kifejlesztési lehetőségét sugallja, amely eredete lenne annak, hogy miként történt a geopolitika fogalmának meghatározása és a kortárs eszmecsere, eszmecserék részeként miként funkcionálna. Ellene volt, hogy maga a hatalom kisajátítsa a geopolitikát, mert akkor maga a tudomány nem tudja a hatalom tanulmányozására felhasználni magát a geopolitikát mint módszertani Tudást. A szerző számára plasztikusan ragadja meg a lényegét: a hajszálcsoves hatalom elmélete, mely szerint a minta átszővi a társadalmat, mint egy mindenre kiterjedő közlekedőedény. A megvetés, a kirekesztés, a gettóba zárás, a hatalommal való visszaélés megjelenik a mikrokörnyezetben is mint természetes viselkedési minta. A Manuel Castells Network, hálózattársadalom elméleténél vagy a most divatos Harari interszubjektív hálózatánál sokkal jobban leírja a valót és az igazat is (József Attila után szabadon). Véleményünk szerint amúgy is Harari a globális elit megmondóembere, a transzhumanizálás egyik ideológusa és a mai valláslebontás mestere. Ő szerinte a társadalom 20 százaléka még a fejlett Nyugaton is a vesztesek közé tartozik, ő a haszontalanok kifejezést használja, ami több mint érdekes. Ki ácsol majd hidat e többszörösen megosztott párhuzamos világok közé, hiszen nem egy nyelvet beszélnek (még akkor sem, ha beszél mindenki a franciát), teljesen másképp látják a környezetüket, az államot, a vallást, a társadalmat, a politikát, alig-alig van érintkezési pont, maximum az erőszak. Sajnos az erőszak egy drasztikus nyelv, közlési forma is. Az erőszaknak nem kizárólag az égő autók és a rabomoblokba tuszkolt akár 12-13 éveseket jelenti, hanem a különböző rétegnyelvekben megjelenő egymásra utaló jelzőket, amelyekben a kirobbanó erőszak magjai, csírái a mindennapokban is megtalálhatók. Ki fogja ezeket kigyomlálni, lesz-e valamelyik párt szó szerint mediátorra a széteső társadalmak közötti párbeszédnek. Az itt születő másod, harmad generáció fiataljait nem lehet kitoloncolni, nem lehet a végtelenségig gettóba zárni, de mi lesz velük? Mi lesz a jelenleg még többségben levő középosztállyal, akit úgyszólván nem segít a politikai elit. Magára hagyott milliók itt is, ott is. Óriási feszültségek vannak a mélyben! Vajon az Unió vezetői elgondolkodnak-e az eddigi politikájukon, akár a migrációs törvényeket, rendeleteket nézzük, akár a középosztályt sújtó nyakló nélküli hitelfelvételeken? Az elmúlt években a szociális jóléti háló lebontása felgyorsult! A demokratikus választás alapjait jelentő - oly gyakran hivatkozási alapként szolgáló - széles közép réteg már nem létezik, széthullott és alulról, gyorsuló ütemben olvadozik. A nemzeti (ha egyáltalán frappáns a jelző) kormányok mit fognak lépni: Belgium, Hollandia, Dánia, Svédország - na és végül Németország? A jelből, a kísérleti labor felrobbanásából vonnak-e le következtetéseket, elindul-e egy valóságos párbeszéd? Jelenleg a nyomait sem látom. Mit fog ez jelenteni

a közelgő uniós választásokon, magasabb lesz-e a részvétel, vagy folytatódni fog a csökkenő tendencia, az apátia növekedése, a politikai osztályból, a hatalmi elitből való kiábrándultság megáll-e? A hatalmi elit – és itt nem csak a politikai elitre gondolok – képes-e a megújulásra, szembe tud-e nézni a valós problémákkal, ez megjelenik-e a politikai üzeneteiben, igazi választási alternatívák fognak-e megjelenni? Igazi kérdésekre igazi válaszok? Sok minden függ ettől!

El akartam kerülni a nagy szavakat, a hatásos jelzőket, a bulváros szavakat. Viszont ténylegesen Európa jövője a tét, ki kell építeni az együttélés szabályait, rendelkezni kell a további befogadás ütemezéséről és szabályairól, valamint a párhuzamos világok közötti viszonyrendszereket is rendezni kell. Valamint a kirekesztett generációval is kezdeni kell valamit, az oktatást és a kulturális életet gyökeresen át kell alakítani! Szintúgy a gazdasági szabályzókat, mert ettől a generációtól is függ az osztársadalmi jövő. A jövő most épül és korántsem mindegy, milyen alapokra, mert egy újabb robbanás az egészet elpusztíthatja, és állandósulhat a káosz.

Az eddigi migránspolitika átalakulóban van, ha az uniós választásokon pozitív eredményt akarnak elérni, ki kell szolgálni a választói akaratot? Ha válság van, az emberek jobban féltik a jólétüket és a pénztárcájukat. Ez azt jelenti, hogy a baloldal és a liberális oldal retorikát vált, „lépésváltásra kényszerül”. Ez jelenik meg a menekültkvótánál is, mesterséges elosztás a térben. Két nagy probléma van ezzel. Egy: nem mi vagyunk a célsország; kettő: a kelet-közép-európai országoknak nem voltak gyarmatai sem Afrikában, sem a Közel-Keleten, és a jelenlegi válságokat sem ők okozták. Harmadsoron: a volt gyarmattartó országoknak és az Egyesült Államoknak felelősségük van az ott kialakult katasztrofális állapotokért. Vagyis nekik nagyobb arányban kell vállalni ezért a felelőséget! Helyben kell klímavédelmi és gazdaságfejlesztési programokkal segíteni a bajba jutott közösségeket. Negyedsorban a már itt élő, állampolgárságot szerzett, sőt itt született afrikai és muzulmán felmenőkkel rendelkező embereknek, fiataloknak a kilátástalanságát, társadalmi csapdából való kimozdításukat elő kell segíteni. Ha ezt a kulturális, integrációs párbeszédet elmulasztja a Nyugat, a gazdasági, politikai elit, akkor a katasztrófa elkerülhetetlen lesz. Ezt már jelszavakkal, kommunikációval, politikai marketinggel nem lehet megoldani. A taktikázásnak vége igazi stratégia kell!

Azt hiszem álomban láttam a jövőt, de nem volt kellemes, Orwell suttogetta a fülembé. Isten ne hagyja, hogy teljesüljön! A végén álljon egy Derrida idézet: „A magányos beszédben a szubjektum semmit sem tud meg önmagáról, semmit se nyilvánít ki önmagának, semmit sem közöl önmagával, és semmit sem tud meg a másikról.”

BIBLIOGRÁFIA

- Camus, R.: *Le Grand Remplacement*. Paris, 2015, 402.
- Foucault, M.: A hatalom szeme. *2000*, 1996, 10. sz., 3–9.
- Harari, Y. N.: *21 lecke a 21. századra*. 2018, Animus Kiadó, 304.
- Houellebecq, M.: *Behődolás*. Bp., 2020, Magvető, 308.
- Lacoste, Y. – Encel, Frédéric: *Géopolitique de la nation France*. Paris, 2016, 288.
- Lacoste, Y.: *La Géopolitique par les cartes*. 2022, 320.
- Mazumdar, P.: *Foucault*. München, 1998, 576.
- Mező Ferenc: *Minden, ami geopolitika*. (2023, Kézirat, megjelenés alatt.)
- Mező Ferenc: Ázsia szeme. *Hitel*, 2023, 5. sz., 60–71.
- Mező Ferenc: Közép-Európa mint Európa megmentője. *Hitel*, 2018, 5. sz., 3–14.
- Petschen, S.: Nationalismus und das Europa der Regionen. *Welt Trends*, 1996, 4. sz. Geopolitik: ein altest Konzept wird neu befragt, 119–129.
- Zimmermann, M.: Kultur: deutsch-französischen Kulturaustausch. In *Gegen die Restauration der Geopolitik*, Focus Verlag, 1996, 103–114.
- Paris weist Vorwurf rassistischer Kontrollen als »übertrieben« zurück
<https://www.spiegel.de/ausland/frankreich-kritik-der-uno-an-rassistischen-kontrollen-uebertrieben-a-c659ac2b-9930-43ac-8c5e-d84055481088>

